# Vann- og avløpsetaten

Oslo

Se mottakerliste
Att:

| Deres ref.: | Vår ref. (saksnr.): | Saksbehandler: | Dato: |
|---|---|---|---|
| | 19/15067-5 | Vivi Paulsen, 21 80 21 80 | 19.06.2020 |

**Svar på spørsmål om kommunens tømmetjeneste av mindre avløpsanlegg i Oslo**

Vann- og avløpsetaten (VAV) viser til velforeningenes brev av 06.02.2020 med spørsmål om tømmetjenesten i Oslo. Vi beklager at dere ikke har fått svar på brevet tidligere. På grunn av en feil registrering i vårt arkivsystem, så har dessverre ikke VAVs saksbehandlere vært klar over at dette brevet kom inn til oss før dere etterlyste svar nå i juni.

Spørsmålene fra deres brev er gjengitt med blå tekst, og under følger vårt svar.

**Overordnet spørsmål**

*Er det riktig at bakgrunnen for endringen er å redusere risikoen for forurensning fra mindre avløpsanlegg?*

Bakgrunnen for at Oslo kommune skal sørge for tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg, er fordi forurensningsloven § 26 stiller krav om dette. Hensikten med denne bestemmelsen i forurensningsloven er at kommunene skal ta ansvar for å sikre jevnlig tømming av slam og avløpsvann fra svartvannstanker, slamavskillere og minirenseanlegg. Jevnlig tømming reduserer risiko for at avløpsanleggene får redusert renseeffekt og/eller går fulle slik at avløpsvann renner over og forurenser miljøet.

*Dersom hensynet er å redusere risiko for forurensning fra avløpsanlegg igjennom rutetømming, hvorfor er det da kun rutetømming i perioden fra april til oktober?*

I skrivet vi sendte ut til alle anleggseiere i desember 2019, skrev vi at rutetømmingen i hovedsak vil foregå i perioden fra april til oktober. Årsaken til at vi skrev dette var fordi vi ønsket å berolige de anleggseiere som hadde kommentert til oss at det kunne være vanskelige kjøreforhold enkelte steder på vinterstid. «I hovedsak» betyr at vi skal planlegge og gjennomføre mesteparten av rutetømming-oppdragene på en tid på året hvor det er best kjøreforhold, uten glatte veier og mye snø. Rutetømmingen skal selvfølgelig foregå hele året, men den største aktiviteten vil være i perioden fra april til oktober.

**Vann- og avløpsetaten**
**Oslo kommune**

Besøksadresse:
Herslebs gate 5, 0561 Oslo
Postadresse:
Postboks 4704 Sofienberg, 0506 Oslo

Telefon: +47 21 80 21 80
postmottak@vav.oslo.kommune.no
Org. nr.: 971 185 589
vav.oslo.kommune.no

*Eiere av private avløpsanlegg skal i hele vinterhalvåret, perioden oktober til april, selv bestille ekstratømming. Vi ber om etatens vurdering av hva som skiller ordninger for vinterhalvåret med ekstratømming fra dagens praksis.*
Nei dette stemmer ikke, jfr. svar på forrige spørsmål. Ekstratømming skal kun benyttes nå i oppstarten, dersom man har tømmebehov før første rutetømming, eller ved enkelthendelser dersom det oppstår tømmebehov utover ordinær rutetømming.

**Spørsmål om miljø**
Hvordan sikres miljøvennlighet bedre med den nye ordningen?
Gjennom vår anskaffelsesprosess, har miljø vært et viktig kriterium for valg av leverandør. Eks. på dette er:

- Vi har stilt miljøkrav knyttet til bilpark og bruk av drivstoff
- Vi har stilt krav om at leverandør skal være miljøsertifisert, som sikrer at leverandøren systematisk jobber med forbedring av miljø når de utfører tømmingen
- Vi har stilt krav om at leverandøren skal ha et profesjonelt IKT system for å kunne planlegge optimal logistikk for rutekjøringen

Fordi det nå er ett firma som skal tømme alle mindre avløpsanlegg i Oslo, kan vi planlegge bedre for å oppnå mer optimal logistikk. Dette vil redusere antall kjøringer med tømmebiler i områdene som har mindre avløpsanlegg.

*Hvordan reduseres kjøring i områdene i vinterhalvåret når eiere av avløpsanlegg selv skal bestille ekstratømming?*
Denne misforståelsen er oppklart under punktet overordnet spørsmål.

**Spørsmål om pris**
*Vi ber om at etaten gir en nærmere redegjørelse for hvordan en har kommet frem til at prisene for beboerne vil bli den samme, eller lavere*
Vi ønsker å presisere at VAV har uttalt at de fleste anleggseiere vil få samme eller lavere pris.

VAV er kjent med at det er to tømmefirmaer som har hatt lavere pris på tømmetjenester sammenlignet med prisen som gjelder for dagens rutetømming. I vårt fagsystem hadde vi registrert hvilket tømmefirma som den enkelte anleggseier hadde inngått avtale med. Derfor vet vi hvor mange anleggseiere som hadde avtale med disse to firmaene. Det er ca 10 prosent av husstandene som har hatt avtaler med de to firmaene med lavere pris. Dette betyr at 90 % av husstandene ikke har fått høyere kostnader ved tømming sammenlignet med tidligere.

*Solemskogen vel leverte oversikt over priser for tømming av anlegg i Solemskogen i møte i april 2019. På hvilken måte er denne oversikten hensyntatt i vurderingen?*
I vår anbudskonkurranse ba vi om at leverandørene skulle gi pris per kubikk. Prisen skulle inneholde alt som leverandøren har ansvaret for: varsling til anleggseier, planlegging og logistikk av rutekjøring, og å gjennomføre tømmeoppdrag.

I prisoversikten fra Solemskogen vel var det oppgitt spesifiserte priser for mange detaljer knyttet til selve tømmingen. Siden både grunnlaget for prissetting og innholdet i tjenesten er så vidt forskjellig, ble ikke denne oversikten brukt i forbindelse med anskaffelsesprosessen.

*Hva er etatens vurdering av hvorfor pris ikke går ned som følge av langt større volum og forutsigbarhet for leverandør av tømmetjenester?*
Når vi i mars 2019 inviterte til en anbudskonkurranse via Doffin (database for offentlige innkjøp), var det totalt 12 tømmefirmaer som meldte sin interesse for å delta i konkurransen. De to tømmefirmaene som har hatt lavere pris var også interessert. I trinn 1 i konkurransen (prekvalifisering) var det tre firmaer som leverte inn tilbud, men vi mottok ikke noe tilbud fra de to som har hatt lavere pris.

Det var to tømmefirmaer som gikk videre etter prekvalifiseringen, og vi gjennomførte forhandling med disse to firmaene hvor vi hadde følgende vekting på tildelingskriterier: pris 40 %, kvalitet 30 %, miljø 30 %. I september 2019 signerte vi kontrakten med Norva24 Øst.

Tømmegebyret er beregnet etter selvkost. Det betyr at alle kostnader som Oslo kommune har med å gjennomføre tømmetjenesten skal dekkes inn og gå i null.
Gebyrsatsen skal dekke kostnader for følgende aktiviteter:

- Tømmefirma som sørger for varsling, planlegging, logistikk og gjennomfører tømming
- Levering til mottak hvor slam og avløpsvann blir transportert til rensing
- Oslo kemnerkontor som fakturerer
- VAV som administrerer tømmetjenesten

Per i dag er kubikkpris på rutetømming kr. 675,- inkludert moms. Dersom man skal sammenligne pris med tidligere ordning hvor man hadde individuelle avtaler, må man regne om til kubikkpris fra totalsummen på tidligere fakturaer.

*Hvorfor er det økte priser på ekstratømming og ikke kun økte priser for akutt-tømming?*
Det er rutetømmingen som er kjernen i tømmetjenesten, og det er dette som er grunnlaget for at vi kan planlegge optimal logistikk. Ekstratømming er kun for enkelthendelser dersom det oppstår behov utover ordinær rutetømming. Dersom prisen på ekstratømming hadde ligget nær opptil pris for rutetømming, kunne dette medført at anleggseiere heller ville benytte seg av ekstratømming ved å ringe selv og bestille. Da ville vi miste muligheten for å oppnå optimal rutekjøring.

*Kan Norva24 ilegge andre kostnader enn det som fremkommer i informasjonen, ved f.eks. vanskelige tømmeforhold?*
Nei det kan de ikke. Men VAV vil understreke at anleggseier har plikt om å ha helårsvei til eiendommen, og å sørge for at anlegget er tilgjengelig for tømming, jfr. tømmeforskriften § 6.

**Spørsmål om kvalitet og gjennomføring**
*Vil det kun være rutetømming i perioden april til oktober, eller vil det være rutetømming hele året for de som har mer enn 2 tømminger i året?*
Dette spørsmålet er besvart under punktet overordnet spørsmål.

*Hva gjør kommunen dersom Norva24 ikke klarer å levere tjenesten som forventet og hvordan evalueres leverandørens utførelse av tjenesten?*
Gjennom omfattende og grundige anskaffelsesprosesser stiller VAV strenge krav til de leverandørene vi inngår kontrakt med. Leverandørens soliditet, seriøsitet og erfaring med tømmetjeneste har blitt grundig evaluert underveis.

Vi har inngått kontrakt med et solid og profesjonelt tømmefirma som vi vet kan levere en god tømmetjeneste på vegne av Oslo kommune. I kontrakten har vi tydelig beskrevet hva som er oppdraget og forventningen til Norva24, og vi har beskrevet hvordan vi skal evaluere underveis at Norva24 utfører tjenesten slik vi har beskrevet. I tillegg til løpende dialog og oppfølging av Norva24 sine daglige tømmerapporter, gjør VAV faste månedlige kontroller av leveransen.

Vi har mye dialog med anleggseiere som gir oss viktige innspill på hvordan tømmetjenesten fungerer. Etter at den nye tømmeordningen har vært i drift en stund, vil vi også gjennomføre brukerundersøkelser for å evaluere hvor fornøyde anleggseierne er.

*Hvem vil ha ansvaret for forurensning dersom leverandør ikke klarer å levere tjenesten?*
Dersom vår leverandør ikke skulle klare å levere tjenesten, er det VAV sitt ansvar å finne alternative løsninger for å gjennomføre tømmetjenesten.

*Hva er konsekvensene for den enkelte anleggseier dersom det gjøres bestillinger fra andre enn Norva24?*
Dersom anleggseier har benyttet et annet tømmefirma enn det firmaet som kommunen har inngått avtale med, vil anleggseier bli fakturert med et oppmøtegebyr tilsvarende 3 kubikk, jfr. tømmeforskriften § 8, femte ledd.

For at vi skal kunne opparbeide erfaringsdata for hvert enkelt tømmeobjekt, må alle anleggseiere bruke vår leverandør. Både VAV og Norva24 har avanserte IKT systemer hvor vi jevnlig logger og utveksler data mellom oss. Dette er data som vi bruker for å finne optimal tømmefrekvens. Dersom anleggseiere bruker andre tømmefirma, mister vi viktige erfaringsdata som vi bruker for å optimalisere rutekjøringen.

*Hvordan er pålegg, om å kun bruke en bestem leverandør, juridisk forankret med hensyn til konkurranselovgivning?*
VAV har gjennomført en anbudskonkurranse i samsvar med lov om offentlige anskaffelser, forsyningsforskriften, samt Oslo kommunes føringer for gjennomføring av anskaffelser. Anbudskonkurransen ble lyst ut på Doffin, hvor alle leverandører ble gitt mulighet til å delta i konkurransen. På denne måten er hensynet til konkurranse ivaretatt.

*Den enkelte har meldt inn et tentativt tømmevolum. Hva gjør eier og VAV dersom volumet endres vesentlig.*
Alle anleggseiere kan når som helst melde ifra til VAV dersom tømmebehovet endrer seg. VAV vil da justere tømmefrekvens på den enkelte eiendom, og Norva24 justerer sin rutekjøring i henhold til endringen.

*I brevet står det at man skal kunne forvente tømming 48 timer etter bestilling. Det betyr at man kan bestille på fredag ettermiddag og forvente tømming mandag morgen. Hvilke sanksjoner har man ovenfor Norva24 om dette ikke gjennomføres?*
I kontrakten vår med Norva24, så har vi stilt krav om at de skal ha beredskapsordning som sikrer at anleggseiere får tømming på kort varsel. I tillegg har vi stilt krav om antall sugebiler og operatører som skal være tilgjengelige for å dekke tømmeoppdrag på vegne av oss.

Dersom ikke vilkår for bestilling av ekstratømming eller akutt tømming overholdes av Norva24, må anleggseier gi beskjed til VAV, som da vil vurdere konsekvenser ut ifra den enkelte hendelse.

**Spørsmål om alternativer og likhet for tjenester**

Er det vurdert andre mulige løsninger på tømmeordninger?
I forbindelse med forarbeidet til tømmeforskriften har VAV sett på erfaringer med kommunal tømming i andre kommuner. I tillegg har vi også sett på erfaringsgrunnlag som vår nasjonale bransjeorganisasjon Norsk vann har innhentet. Etter at forarbeidet med forskriften var ferdig, og VAV hadde kommet frem til den mest hensiktsmessige løsningen for Oslo, sendte VAV forskriften til høring. Som kjent ble tømmeforskriften vedtatt av bystyret i Oslo kommune den 5. september 2018.

*Er det vurdert, eller kan det vurderes, en ordning hvor markabeboerne betaler kommunale avgifter for tømming av grå- og svartvann tilsvarende avgift for avløp fra eneboliger i Oslo?*
Prinsippet for beregning av kommunale gebyr er at gebyret skal dekke kostnader som kommunen har for å levere den enkelte tjenesten.

Avløpsgebyret i Oslo er beregnet ut ifra hva det koster å transportere og rense en gitt mengde avløpsvann, som baserer seg på stipulert vannforbruket hos abonnenten. Hva som ligger inne i beregningen av tømmegebyret er beskrevet tidligere under punktet spørsmål om pris. Dette viser at disse to gebyrene har veldig ulikt grunnlag for gebyrberegning.

Tømmeforskriften sier at kommunen skal fakturere tømmegebyret etter hver tømming, jfr. tømmeforskriften § 8, annet ledd. Dette betyr at tømmingen først må gjennomføres før vi får fakturagrunnlaget med tømt volum.

---

Vi håper at dette var svar på spørsmålene som dere hadde. Vårt mål er å levere en god og profesjonell tømmetjeneste til alle anleggseierne i Oslo.

Med hilsen
Oslo kommune, Vann- og avløpsetaten

***Dokumentet er elektronisk godkjent av:***

Stine T. Bækkelund
funksjonsleder

Vivi Paulsen
overingeniør

**Kopi til:** MARIDALEN VEL
SØRBRÅTEN VEL